

Webquest: Cyberbullying

Niniejszy webquest dotyczy szkodliwego zjawiska cyberbullyingu, które dotyka wielu osób. Naszym celem jest zwiększenie świadomości na temat tego zjawiska wśród młodzieży i dorosłych. Webquest będzie się składał z różnych zadań, które możesz zrealizować samodzielnie lub w grupie.

Ćwiczenie 1

Zapoznaj się z historią Marcina. Jest on postacią fikcyjną, ale takie sytuacje zdarzają się w prawdziwym życiu – możliwe nawet, że sam/a o takiej sytuacji słyszałeś/aś lub jej doświadczyłeś/aś.

Nie strzelaj!

Marcin jest uczniem pierwszej klasy liceum. Trzyma się na uboczu; należy do grona introwertycznych uczniów, którzy nie lubią uczestniczyć w dyskusjach ani prezentować na forum klasy. Chłopak udziela się na klasowej grupce tylko jeśli musi. Ma jednego kolegę, Władka, z którym siedzi w ławce i spędza czas w szkole, ale poza zajęciami głównie gra w gry komputerowe albo czyta książki fantasy. Jego klasa go toleruje, a czasami nawet pieszczotliwie określa „nadwornym piwniczakiem” albo „nerdem”. Marcinowi to nie przeszkadza; lubi, gdy zostawia się go w spokoju.

Pewnego dnia jedna z popularnych uczennic, Kasia, wrzuca na klasową grupkę mema ze zdjęciem Marcina i niewybrednym podpisem nawiązującym do stereotypu o tym, że cisi uczniowie w Ameryce często inicjują strzelaniny w szkole, bo nie mają powodzenia u dziewczyn.

Łatka „school shootera” i „przegrywa” bardzo szybko przylega do Marcina, a mem Kasi wywołuje reakcję łańcuchową: po jakimś czasie już praktycznie cała szkoła wymienia memy nawiązujące do rzekomej reputacji Marcina.

Zaczynają się szepty, śmiechy, wytykanie palcami, a często również komentarze rzucone prosto w twarz, nawet przy nauczycielach. Marcin początkowo liczy na to, że z czasem wszystko rozejdzie się po kościach, a uczniowie znajdą sobie innego kozła ofiarnego. Niestety, memy dalej krążą po szkole, co więcej — wciąż powstają nowe.

Rodzice Marcina ciężko pracują, więc chłopak nie chce im zawracać głowy, zatem postanawia zgłosić się do szkolnej pedagogażki.

Pani Justyna przyjmuje go na długiej przerwie, a Marcin stara się jak najwięcej wyjaśnić swoją sytuację. Pedagogażka przerywa mu w pół zdania i mówi: „po prostu ich ignoruj, w końcu i tak się znudzą i zostawią cię w spokoju”.

Marcin nie ma siły jej tłumaczyć, że ignoruje zachowanie kolegów i koleżanek od dłuższego czasu, a dokuczanie nie ustaje, więc zwraca się do swojej wychowawczynie.

Pani Jola wysłuchuje Marcina, po czym mówi mu oschle, że takie jest życie, że ludzie nie lubią „cichociemnych milczków” i Marcin powinien zrozumieć, że pora w końcu zacząć zachowywać się „normalnie”, a wtedy nikt nie będzie się go czepiał.

Ćwiczenie 2

Jak zapewne zwróciłeś/aś uwagę, ani pedagogażka, ani wychowawczynie nie zareagowały w adekwatny sposób. Nie rozumieją tego, że to, co się dzieje online, może bezpośrednio wpływać na rzeczywistość nastolatków.

Zmieńmy nieco ten scenariusz:

Popraw historię w taki sposób, aby reakcje pedagogażki i wychowawczynie były adekwatne i wspierające Marcina w tak trudnej sytuacji. Możesz napisać kontynuację opowiadania, narysować komiks lub – jeśli pracujecie w grupie – odegrać scenkę.

Ćwiczenie 3

Twoim zadaniem będzie dowiedzieć się jak najwięcej na temat zjawiska cyberbullyingu.

Poszukaj:

- czym jest cyberbullying i jakie formy przyjmuje,
- statystyk ilu osób to dotyczy w Twoim kraju (osoby, które doświadczają takich trudności, czasem myślą, że są w tym kompletnie odosobnione, a to nieprawda!),
- informacji o tym jakie kary grożą za nękanie w sieci w Twoim kraju,
- porad prawnych od ekspertów.

Do przemyślenia i dyskusji:

Częstym „argumentem” sprawców cyberprzemocy rówieśniczej jest, że to tylko żarty. Zastanów się gdzie dla Ciebie przebiega granica między żartowaniem a raniem: po czym poznasz, że ta granica jest przekraczana?

Ćwiczenie 4

Kiedy osobom niepełnoletnim dzieje się krzywda, dobrym pomysłem jest poinformowanie o tym zaufanych dorosłych. Niestety, nie wszyscy dorośli rozumieją zawłości wirtualnego świata tak jak Ty i Twoi koledzy i koleżanki. Nie zawsze wynika to ze złej woli.

Na podstawie danych zebranych w poprzednim ćwiczeniu stwórz prezentację opisującą cyberbullying w taki sposób, aby dorośli mieli szansę zrozumieć jego konsekwencje. Dzięki temu osoby dotykane tym zjawiskiem będą miały szansę uzyskać lepszą pomoc!

Tworząc swoją prezentację, miej na uwadze to, że osoby dorosłe często mają zupełnie inne spojrzenie na internet i inaczej go używają niż Ty. Warto żeby poznali perspektywę młodych osób.

Możesz skorzystać z Canvy, Powerpointa lub innego programu graficznego, którym lubisz się posługiwać.

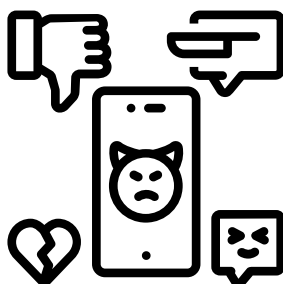
Ćwiczenie 5

Władek i Roksana, uczniowie z klasy Marcina, widzą co się dzieje, ale nie mają pojęcia jak zareagować w tej sytuacji. Dodatkowo boją się, że kiedy otwarcie staną po stronie kolegi, to wszyscy zaczną dręczyć również ich.

Władek czuje się podwójnie winny, bo przed sytuacją z memem Kasi trzymał się z Marcinem w szkole dość blisko, a teraz go unika ze strachu, że on będzie następny.

Roksana z kolei nie chce być bierna, ale nie wie jak zareagować tak, by nie pogorszyć sytuacji Marcina lub nie narazić siebie na bycie kolejnym celem.

Twoim zadaniem jest zastanowienie się, w jaki sposób Władek i Roksana mogą wesprzeć Marcina w tej sytuacji. Wypisz kilka pomysłów.

Ćwiczenie 6

Zdajemy sobie sprawę z tego, że cyberbullying ma wiele form, a każdy jego przypadek jest złożony; trudno tutaj o proste i uniwersalne rozwiązania. To uczniowie danej szkoły są ekspertami w sprawach otaczającej ich szkolnej rzeczywistości. Jeżeli pracujecie w grupie, zorganizujcie dyskusję, w której poruszycie poniższe tematy:

- Czy możemy od Władka i Roksany wymagać, aby publicznie stanęli w obronie Marcina? Dlaczego tak? Dlaczego nie?
- W jaki sposób mogą pomóc Marcinowi bez narażania siebie na szykany?
- Co można zrobić, aby zapobiegać tendencjom do cyberbullyingu? Dlaczego ludzie w ogóle mają takie tendencje – skąd potrzeba dokuczania innym w taki sposób?
- W jaki sposób informować o takich przypadkach dorosłych – pracowników szkoły i rodziców?
- Czy w internecie obowiązują te same zasady moralne co w kontaktach twarzą w twarz? Dlaczego tak? Dlaczego nie?
- Czy kultura internetu sprzyja występowaniu cyberbullyingu? Które przestrzenie internetowe są bardziej narażone na występowanie takich tendencji?

Wielkie dzięki za udział i zaangażowanie. Jeżeli chcesz wiedzieć więcej, poniżej umieściliśmy kilka linków do sprawdzonych źródeł.

Pamiętaj, że w tego typu sytuacjach najważniejsze jest bezpieczeństwo i komfort osób pokrzywdzonych!

Źródła

- Opis zjawiska w Wikipedii: <https://pl.wikipedia.org/wiki/Cyberprzemoc>
- Poradnik o cyberprzemocy dla rodziców, może Wam pomóc w dobraniu argumentów do prezentacji dla nich:
<https://www.gov.pl/web/niezagubdzieckawsieci/do-poczytania>
- Rządowa strona poświęcona zjawisku cyberprzemocy:
<https://www.gov.pl/web/baza-wiedzy/cyberbullying--nekanie-w-sieci>
- TABASCO, platforma wiedzy dotyczącej nadużyć w internecie:
<https://www.tabasco-erasmus.eu/crossmediaplatform/pl/homepage-polski/>